

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Львівський національний університет імені Івана Франка

Філологічний факультет

Катедра української фольклористики імені акад. Філарета Колесси

Затверджено

на засіданні кафедри
української фольклористики
імені акад. Філарета Колесси
філологічного факультету
Львівського національного університету імені
Івана Франка
(протокол № 1 від 28 серпня 2024 р.)

Завідувач кафедри В.М. Івашків

Силабус з навчальної дисципліни

«Напрями сучасної світової фольклористики»,
що викладається в межах ОПП **«Прикладна лінгвістика»**

другого (магістерського) рівня вищої освіти
для здобувачів зі спеціальності **035 Філологія,**

спеціалізації **035.10 Прикладна лінгвістика**

Львів 2024 р.

Назва курсу	Напрями сучасної світової фольклористики
Адреса викладання дисципліни	Львівський національний університет імені Івана Франка м. Львів, вул. Університетська, 1
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Філологічний факультет, кафедра української фольклористики імені академіка Філарета Колесси
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Галузь знань 03 «Гуманітарні науки». Спеціальність 035 Філологія. Спеціалізація 035.09 Фольклористика
Викладачі курсу	Івашків Василь Михайлович, доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри української фольклористики імені академіка Філарета Колесси
Контактна інформація викладачів	Електронна пошта – vasyi.ivashkiv@lnu.edu.ua
Консультації по дисципліні відбуваються	У день проведення лекцій чи практичних занять (за попередньою домовленістю); головний корпус ЛНУ ім. Івана Франка, філологічний факультет, авд. № 345 та дистанційно.
Сторінка курсу	https://philology.lnu.edu.ua/course/napriamy-suchasnoi-svitovoi-folklorystyky
Інформація про курс	Дисципліна «Напрями сучасної світової фольклористики» є вибірковою для другого (магістерського) рівня вищої освіти із спеціальності 035 Філологія (спеціалізація – 035.09 Фольклористика) для освітньої програми “Фольклористика”. Дисципліну викладають у першому семестрі в обсязі 3-ох кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Коротка анотація курсу	Курс «Напрями сучасної світової фольклористики» призначений для магістрів-україністів, котрі навчаються за ОПП «Фольклористика» (035.09). Дисципліна дає магістрантам поглиблені знання тенденцій розвитку європейської фольклористично-етнологічної думки ХХ століття, зокрема аргументовано демонструє закономірність появи нових підходів до аналізу явищ світової міфології та їхньої трансформації в релігії, мистецтві, гуманітаристиці, політичній ідеології, котрі у своєму змісті досі утримують ряд міфологічних моделей, своєрідно переосмислених у нових структурах. У результаті магістр-фольклорист матиме змогу використовувати набуті знання курсу «Напрями сучасної світової фольклористики» при написанні наукових робіт (без врахування напрацювань сучасної європейської фольклористики фактично не обходиться жодна стаття, опублікована у фахових виданнях), зокрема магістерської роботи, та викладанні фахових дисциплін у різних навчальних закладах. Завданням курсу «Напрями сучасної світової фольклористики» є вироблення у магістрантів умінь використовувати ідеї визначних європейських фольклористів, зокрема В. Шмідта, А. ван Геннепа, М. Еліаде, К.-Г. Юнга, К.-Л. Строса, В. Давидюка та інших учених, у своїй професійній діяльності: праці в наукових інституціях (написання наукових праць) та викладанні відповідних дисциплін у навчальних закладах різного рівня.
Мета та цілі курсу	<i>Мета</i> курсу «Напрями сучасної світової фольклористики» – системне висвітлення особливостей розвитку європейської фольклористично-етнологічної думки ХХ століття, в результаті чого

	<p>в сучасній гуманітаристиці, зокрема фольклористиці, сформувалися нові підходи до аналізу явищ народної культури. Важливим аспектом курсу є осмислення зв'язків української фольклористики з ідеями європейських вчених для більш глибокого дослідження явищ української народної словесності.</p> <p><i>Завдання:</i> характеристика основних тенденцій розвитку європейської фольклористики ХХ – початку ХХІ століть, яку варто сприймати як переосмислення напрацювань учених ХІХ століття; аналіз змісту праць найвідоміших європейських дослідників міфології та загалом традиційної культури, зокрема В. Шмідта, А. ван Геннепа, М. Еліаде, К.-Г. Юнга, К.-Л. Строса, В. Давидюка та інших учених, які справили найбільш значний вплив на розвиток європейської та зокрема української фольклористики; розгляд напрацювань українських фольклористів ХХ – початку ХХІ ст., які у своїх дослідженнях творчо застосовували та розвивали ідеї європейської фольклористики ХХ століття; заохотити магістрів-фольклористів творчо використовувати наукові ідеї сучасної європейської (в т. ч. й української) фольклористичної думки для написання наукових робіт, зокрема підсумкової кваліфікаційної праці, та викладання фахових дисциплін у різних навчальних закладах.</p>
Література для вивчення дисципліни	<p>Основна:</p> <p><i>Гарасим Я. І.</i> Культурно-історична школа в українській фольклористиці. Львів: Видавництво Львівського університету ім. Івана Франка, 1999. 143 с.</p> <p><i>Грабович Г.</i> Поет як міфотворець: семантика символів у творчості Тараса Шевченка /пер. з англ. С. Павличко. 2-ге випр. й авторизоване вид. Київ: Критика, 1998. 206 с.</p> <p><i>Гунчик І.</i> Український магічно-сакральний фольклор: структура тексту та особливості функціонування. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2011. 232 с.</p> <p><i>Давидюк В.</i> Вибрані лекції з українського фольклору (в авторському дискурсі). Луцьк: ВАТ «Волинська обласна друкарня», 2009. 436 с.</p> <p><i>Давидюк В.</i> Первісна міфологія українського фольклору. Луцьк: Вежа, 1997. 296 с.</p> <p><i>Еліаде М.</i> Священне і мирське. Міфи, сновидіння і містерії. Мефістофель і андрогін. Окультизм, ворожбитство та культурні уподобання /пер. Г. Кьорян, В. Сахна). Київ: Основи, 2001. 592 с.</p> <p><i>Еліаде М.</i> Трактат з історії релігій/ пер. з фр. Олексія Панича. Київ: Дух і Літера, 2016. 520 с.</p> <p>Енциклопедія постмодернізму / За ред. Ч. Вінквіста і В. Тейлора; Пер. з англ. В. Шовкун; Наук. ред. пер. О. Шевченко. Київ: Вид-во Соломії Павличко “Основи”, 2003. 503с.</p> <p><i>Івашиків В.</i> Українські коляди “Почаївського Богогласника” (1790/1791) – від давнини до сучасності [w:] Slavia Orientalis. 2021. Tom LXX, № 4, s. 705–727.</p> <p><i>Копистянська Н. Х.</i> Час і простір у мистецтві слова. Львів: ПАІС, 2012. 344 с.</p> <p><i>Леві-Строс К.</i> Структурна антропологія / Пер. з французької Зоя Борисюк. Київ: Вид-во Соломії Павличко «Основи», 1997. 387 с.</p> <p><i>Леві-Строс К.</i> Первісне мислення. Київ: Український центр духовної культури, 2000. 324 с.</p>

Наумовська Олеся. Інваріантна структура обрядів переходу міжсвіття в науковому осягненні Арнольда Ван Геннепа // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія «Літературознавство. Мовознавство. Фольклористика. 2022. № 1(31). С. 51–54.

Пантелеймон Куліш. Повне зібрання творів. Наукові праці. Публіцистика. Київ: Критика, 2015. Т. III: Записки о Южной Руси: [У 2 кн.] / Упоряд., стаття, комент. *Василя Івашиківа*. Кн. 1. 416 с., іл.; Кн. 2. 388 с., іл.

Росовецький С. Український фольклор у теоретичному висвітленні. Київ: Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка, 2008. 623 с.

Сосенко Кс. Культурно-історична постать староукраїнських свят Різдва і Щедрого Вечера. Львів, 1928. 350 с.

Сосенко К. Пражерело українського релігійного світогляду (з картинами й узорами українських вишивок). Львів: Живі гроби, 1923. 80+VIII с.

Тен Г. Фільософія штуки / переклад О. Барвінського. Львів: Накладом українсько-руської видавничої спілки. 1902. 97 с.

Тиховська О. М. Магія та міфологія в українському фольклорі Закарпаття: етнопсихологічний аспект. Ужгород: РІК-У, 2021. 512 с.

Тиховська О. М. Українська народна чарівна казка: психоаналітичний аспект. Ужгород: Гражда, 2011. 256 с.

Фрай Нортрон. Великий код: Біблія і література / з англійської переклала Ірина Старовойт. Львів: Літопис, 2010. 362 с.

Фрай Нортрон. Архетипний аналіз: теорія мітів // Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. 2-е вид., доп./ За ред. М. Зубрицької. Львів: Літопис, 2001. С. 142–172.

Шмідт Вільгельм. Етнольогійні екльтурні округи. Львів: З друкарні Ставропігійського інституту, 1928. 12 с. [Додаток до книжки: *Сосенко Кс.* Культурно-історична постать староукраїнських свят Різдва і Щедрого Вечера, для орієнтації при характеристиці культурно-релігійних традицій українського народу].

Юнг Карл Густав. Архетипи і колективне несвідоме. Львів: Астролябія, 2018. 608 с.

Юнг Карл Густав. Психологічні типи. Львів: Астролябія, 2010. 692 с.

Юнг Карл Густав. Аіон: Нариси щодо символіки самості. Львів: Астролябія, 2019. 432 с.

Gennep Arnold van. Les rites de passage: étude systématique des rites. Paris. Librairie critique. Emile Nourry, 1909. 288 p.

Ingarden R. O dziele literackim. Badania z pogranicza ontologii, teorii języka i filozofii literatury. Warszawa, 1960. 489 s.

Додаткова:

Барт Р. Від твору до тексту // Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. 2-е вид., доп./ За ред. М. Зубрицької. Львів: Літопис, 2001. С. 491–496.

Врубель Лукаш. Герменевтика // Література. Теорія. Методологія. Київ: Києво-Могилянська академія, 2006. С. 56–113.

Герменевтика і проблеми літературознавчої інтерпретації / За ред. Романа Гром'яка. Тернопіль: Редакційно-видавничий відділ ТНПУ, 2006. 286 с.

Герменевтичні студії. Збірник наукових праць Міжнародного науково-теоретичного семінару “Герменевтика тексту: між істиною і методом / Ред. кол. Скотний В. та ін. Дрогобич: Аз-арт, 2001. 264 с.

Гримич М. Життя під піньорами. Культурний ландшафт українських поселень у Бразилії. Київ: Дуліби, 2016. 704 с.

Гадамер Г.-Г. Герменевтика і поетика. Київ: “Юніверс”, 2001. 288 с.

Гадамер Г.-Г. Істина і метод: У 2 т. Київ: Юніверс, 2000. Т. 1. 464 с.; Т. 2. 478 с.

Дамміт М. Логічні основи метафізики. Київ: IRIS, 2001. 360 с.

Дерріда Ж. Структура, знак і гра у дискурсі гуманітарних наук // Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. 2-е вид., доп./ за ред. М. Зубрицької. Львів: Літопис, 2001. С. 617–638.

Дмитренко М. К. Олександр Потебня як фольклорист. Київ: Сталь, 2012. 536 с.

Івашиків В. Художня, літературознавча і фольклористична парадигма ранньої творчості Пантелеймона Куліша. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2009. 448 с.

Івашиків В. Пантелеймон Куліш – “перший справді національний письменник український” // Слово і час. 2019. № 8. С. 4–13.

Івашиків В. Український контекст *Rozmyślania przemyskiego* // *Rozmyślanie przemyskie. Świadectwo średniowiecznej kultury religijnej / Pod redakcją Jerzego Bartmińskiego i Artura Timofiejewa. Przemysł*, 2016. S. 35–42.

Івашиків В. Фольклор у науковому та письменницькому дискурсі Пантелеймона Куліша (1840–1850-ті роки) // Бюлетень Наукового Товариства ім. Шевченка в Америці. Число 48 (64). Нью-Йорк, 2019. С. 10–15.

Інгарден Р. Художні цінності та естетичні цінності // Філософська думка. 2005. № 6. С. 65–87.

Кирчів Р. Із фольклорних регіонів України. Нариси й статті. Львів: Інститут народознавства НАН України, 2002. 350 с.

Ковалів Ю. І. Літературна герменевтика. Київ: ВПЦ «Київський ун-т», 2008. 240 с.

Колесса Ф. Формули закінчення в українських народніх думах у зв'язку з питанням про наверстування дум// Записки наукового товариства імені Шевченка. Львів, 1937. Т. CLV. С. 29–67.

Лабащук О. В. Натальний наратив і усна традиція: синтактика, семантика, прагматика. Тернопіль: Підручники і посібники, 2013. 320 с.

Лотман Ю. М. Текст у тексті // Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. 2-е вид., доп./ За ред. М. Зубрицької. Львів: Літопис, 2001. С. 579–595.

Марків Р. В. Фольклор і література: форми діалогу (Фольклоризм в українській літературі кінця ХІХ – початку ХХ століття). Львів: ПАІС, 2013. 291 с.

Мітосек Зоф'я. Структуралістські орієнтації в літературознавчих дослідженнях // Література. Теорія. Методологія. Київ: Києво-Могилянська академія, 2006. С. 198–215.

Мругальський Міхал. Деконструкція – постструктуралізм – деконструктивізм // Література. Теорія. Методологія. Київ: Києво-Могилянська академія, 2006. С. 333–337.

	<p><i>Сокіл В.</i> Українські історико-героїчні перекази: структурно-семантичний та поетичний аспекти. Львів: Ін-т народознавства НАН України, 2003. 320 с.</p> <p>Харківська школа романтиків / упоряд., вступ. ст., передмова та приміт. <i>А. П. Шамрай</i>: У 3-х т. Харків: Державне видавництво України, 1930. Т. 1. 280 с.; Т. 2. 223 с.; Т. 3. 354 с.</p> <p><i>Чижевський Д.</i> Історія української літератури: від початків до доби реалізму. Нью-Йорк: УВАН у США, 1956. 511 с.</p> <p><i>Чижевський Д.</i> Порівняльна історія слов'янських літератур. Київ: Академвидав, 2005. 288 с.</p> <p><i>Яценко М. Т.</i> Гердеризм і українська літературно-теоретична думка доби романтизму// Українська література в системі літератури Європи і Америки (XIX–XX ст.). Київ, 1997. С. 9–27.</p> <p><i>Eliade Mircea.</i> Essential Sacred Writings From Around the World: A Thematic Sourcebook on the History of Religions. Published by Borgo Press, 1992. 645 p.</p> <p><i>Eliade Mircea.</i> The Forge and the Crucible. Chicago: Published by University of Chicago Press, 1979. 238 p.</p> <p>Folklore: Performance and Communication. Edited by Dan Ben-Amos and Kenneth S. Goldstain. The Hague: Mouton Press, 1975. 314 p.</p> <p><i>Ivaszkiv V.</i> Ukraińskie literaturoznawstwo i folklorystyka dziś. Tendencje i perspektywy // Lublin. Kultura i społeczeństwo / Dwumiesięcznik Środowisk Twórczych. 2017. № 5(82). Wrzesień–październik. S. 64–67.</p> <p><i>Ivaszkiv V.</i> The Structure and Methodological Principles of the Course Book «The History of Ukrainian Literature» (for Chinese Students of Ukrainian) // Interdisciplinary approaches to Russian, eastern European and central Asian studies. Beijing: China Business Press, 2021. P. 115–120.</p> <p><i>Marret R. R.</i> Psychology and Folk-lore. Literary Licensing, LLC, 2014, 296 p.</p> <p>Oring E. On the Concepts of Folklore // Folk Groups and Folklore Genres: An Introduction. Ed. by E.Oring. Logan, 1986.</p>
Тривалість курсу	Один семестр.
Обсяг курсу	Денна форма навчання. Загальний обсяг 90 годин, у т. ч. 16 годин лекційних, 16 годин практичних занять і 58 годин самостійної роботи. 3 кредити ЄКТС.
Очікувані результати навчання	<p><i>У результаті вивчення курсу магістрант повинен знати:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – основні тенденції розвитку європейської (в т. ч. української) фольклористики XIX століття; – найбільш значущі праці європейських та українських фольклористів XX століття, зокрема В. Шмідта, А. ван Геннепа, М. Еліаде, К.-Г. Юнга, К.-Л. Строса та інших учених; – конкретний матеріал, на якому побудовано наукові концепції тих чи інших європейських фольклористів та етнологів XX століття; – дослідження сучасних українських фольклористів, в яких творчо використано ідеї європейської фольклористики XX століття; – методологічні засади використання новітніх фольклористичних ідей при аналізі конкретних текстів українського фольклору.
Ключові слова	Українська фольклористика в контексті європейської науки про народну культуру, культурно-історична школа в етнології та її український варіант, обряди переходу, сакральне і профанне, міф, архетип, структуралізм у фольклористиці, історія фольклору.

Формат курсу	Очний.
Теми	*СХЕМА КУРСУ
Підсумковий контроль, форма	Залік.
Пререквізити	Базові філологічні знання.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Курс «Напрями сучасної світової фольклористики» передбачає застосування словесних та дослідницьких методів, що виявляються у таких прийомах: - пояснення у процесі осмислення досить непростого теоретичного матеріалу (лекційні заняття); - використання бесіди та проведення дискусій з актуальних питань курсу для активізації когнітивної діяльності магістрантів; - ілюстрування навчального матеріалу відповідними виданнями творів європейських та українських фольклористів; - участь у практичних заняттях дає змогу виявити рівень обізнаності магістрантів з науковими ідеями визначних європейських фольклористів переважно ХХ століття, щоб набути нових знань, а також утвердити думку про європейський рівень фольклористичних праць провідних українських вчених.
Необхідне обладнання	Комп'ютер, під'єднаний до інтернет-мережі, проектор.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою за результатами поточної успішності.</p> <p>Загальний результат у балах складає суму результатів за кожен вид навчальної діяльності:</p> <ul style="list-style-type: none"> • робота на практичних заняттях: 50% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 50; • модульний контроль впродовж семестру: 50% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 50. <p>Академічна доброчесність: важливо, щоб підготовка магістрантів була побудована на вивченні текстів рекомендованих їм творів європейських фольклористів, а також наукових праць про них та загалом тенденції розвитку фольклористичної думки означеного періоду. За умов додержання цього принципу відповіді магістрантів будуть сперті на власних напрацюваннях, що, без сумніву, посилять їхню спроможність до власної наукової праці. Звісно, ознаки академічної недоброчесності у відповідях на практичних заняттях чи у письмових роботах магістрантів (тобто наявність плагіату чи обману), є підставою для того, щоб їх не зарахувати. Відвідування занять, як і самостійна праця над визначеними для практичних занять питаннями, є необхідною складовою навчання. Магістранти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття.</p> <p>Література. Необхідна для занять література є в наукових бібліотеках Львова або її можна завантажити з відповідних інтернет-ресурсів. Ті видання, які магістранти не зможуть знайти самостійно, надає викладач. Магістранти можуть опрацьовувати й літературу, якої нема серед рекомендованої.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються бали, набрані впродовж семестру за виступи на практичних заняттях, участь в дискусіях, а також бали за виконану модульну роботу та написання письмового реферату. Звісно, береться до уваги присутність на лекціях, активність на практичних заняттях, творче сприйняття інформації, яку подає викладач, відповідей своїх колег. Не</p>

	допускається користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час занять, якщо це не пов'язане з навчанням. Вищими балами оцінюються самостійні оригінальні відповіді, які свідчать про те, що магістрант розуміє зміст наукової проблеми, про яку йдеться на занятті. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

СХЕМА КУРСУ

тиж./год.	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)	Література	Завдання, год	Термін виконання
МОДУЛЬ І					
1 т. 2 год.	Тема 1. Фольклористика XIX ст.: основні тенденції (2 год.). Фольклористика XIX ст.: основні методологічні принципи дослідження народнопоетичної традиції. Новаторство Куліша-фольклориста. «Записки о Южной Руси» як унікальне явище європейської фольклористики. Вчення про культурні кола (Фріц Гребнер, Вільгельм Шмідт). Європейський контекст фольклористичних ідей Ксенофонта Сосенка. Завдання курсу.	лекція	<i>Гарасим Я. І.</i> Культурно-історична школа в українській фольклористиці. Львів: Видавництво Львівського університету ім. Івана Франка, 1999. 143 с. <i>Пантелеймон Куліш.</i> Повне зібрання творів. Наукові праці. Публіцистика. Київ: Критика, 2015. Т. III: Записки о Южной Руси: [У 2 кн.] / Упоряд., стаття, комент. <i>Василя Івашиківа</i> . Кн. 1. 416 с., іл.; Кн. 2. 388 с., іл. <i>Сосенко Кс.</i> Культурно-історична постать староукраїнських свят Різдва і Щедрого Вечера. Львів, 1928. 350 с. <i>Сосенко К.</i> Пражерело українського релігійного світогляду (з картинами й узорами українських вишивок). Львів: Живі гроби, 1923. 80+VIII с. <i>Шмідт Вільгельм.</i> Етнольогійні екультурні округи. Львів: 3 друкарні Ставропигійського інституту, 1928. 12 с. [Додаток до книжки: <i>Сосенко Кс.</i> Культурно-історична постать староукраїнських свят Різдва і Щедрого Вечера, для орієнтації при характеристиці культурно-релігійних	Осмислення тенденцій розвитку фольклористики XIX ст. та її впливу на характер і спрямованість фольклористики XX століття. Опрацювання досліджень українських вчених (4 год.)	1 тиждень

			традицій українського народу].		
2 т. 2 год.	<p>Тема 1. Фольклористика XIX ст.: основні тенденції (2 год.).</p> <p>1. «Записки о Южной Руси» П. Куліша – народознавча праця, яка випередила свій час.</p> <p>2. Вчення про культурні кола (Фріц Гребнер, Вільгельм Шмідт).</p> <p>3. Європейський контекст фольклористичних ідей Ксенофонта Сосенка як представника школи В. Шмідта.</p> <p>4. Праця К. Сосенка “Культурно-історична постать староукраїнських свят Різдва і Щедрого Вечера”: зміст та ідеї.</p>	Практичне заняття	<p><i>Гарасим Я. І.</i> Культурно-історична школа в українській фольклористиці. Львів: Видавництво Львівського університету ім. Івана Франка, 1999. 143 с.</p> <p>Пантелеймон Куліш. Повне зібрання творів. Наукові праці. Публіцистика. Київ: Критика, 2015. Т. III: Записки о Южной Руси: [У 2 кн.] / Упоряд., стаття, комент. <i>Василя Івашиківа</i>. Кн. 1. 416 с., іл.; Кн. 2. 388 с., іл.</p> <p><i>Сосенко Кс.</i> Культурно-історична постать староукраїнських свят Різдва і Щедрого Вечера. Львів, 1928. 350 с.</p> <p><i>Сосенко К.</i> Пражерело українського релігійного світогляду (з картинами й узорами українських вишивок). Львів: Живі гроби, 1923. 80+VIII с.</p> <p><i>Шмідт Вільгельм.</i> Етнольогійні екльтурні округи. Львів: 3 друкарні Ставропігійського інституту, 1928. 12 с. [Додаток до книжки: <i>Сосенко Кс.</i> Культурно-історична постать староукраїнських свят Різдва і Щедрого Вечера, для орієнтації при характеристиці культурно-релігійних традицій українського народу].</p>	Праці К. Сосенка та їхнє значення для української фольклористики (3 год.)	2 тиждень
3 т. 2 год.	<p>Тема 2. Ритуалістичні теорії декодування фольклорної архаїки. Теоретичні концепції Арнольда ван Геннепа (2 год.).</p> <p>Етнолог і фольклорист Арнольд ван Геннеп як вихованець англійської антропологічної школи. Популярність його праць з етнології, зокрема «Mythes et légendes d’Australie» (1906), «Les rites de passage» (1909), студії з сучасного йому французького фольклору «Manuel de folklore français contemporain» (1936) та інших.</p>	лекція	<p><i>Наумовська Олеся.</i> Інваріантна структура обрядів переходу міжсвіття в науковому осягненні Арнольда Ван Геннепа // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія «Літературознавство. Мовознавство. Фольклористика. 2022. № 1(31). С. 51–54.</p>	Календарний та родинний обрядові цикли крізь призму ідей А. ван Геннепа (4 год.)	3 тиждень

	Розмежування історичного та порівняльного методів. Теми «фольклор і біологія», «фольклор без історії» тощо. Картографічний метод як основний у працях ван Геннепа. Значущість праці ван Геннепа про обряди переходу або обряд як цілісність, «від колиски до могили».		<i>Gennep Arnold van. Les rites de passage: étude systématique des rites. Paris. Librairie critique. Emile Nourry, 1909. 288 p.</i>		
4 т. 2 год.	Тема 2. Ритуалістичні теорії декодування фольклорної архаїки. Теоретичні концепції Ван Геннепа (2 год.). 1. Арнольд ван Геннеп як етнолог і фольклорист. Вплив антропологічної школи. 2. Історія та етнологія у науковому дискурсі А. ван Геннепа. Розмежування історичного та порівняльного методів. Картографічний метод. 3. Праця ван Геннепа про обряди переходу або обряд як цілісність, «від колиски до могили» та її значення для системного дослідження українського фольклору.	Практичне заняття	<i>Наумовська Олеся. Інваріантна структура обрядів переходу міжсвіття в науковому осягненні Арнольда Ван Геннепа // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія «Літературознавство. Мовознавство. Фольклористика. 2022. № 1(31). С. 51–54.</i> <i>Gennep Arnold van. Les rites de passage: étude systématique des rites. Paris. Librairie critique. Emile Nourry, 1909. 288 p.</i>	«Лісова пісня» Лесі Українки як синтез календарного та родинного міфів (3 год.)	4 тиждень
5 т. 2 год.	Тема 3. Міфо-онтологічна концепція фольклору у теоретичному доробку Мірчі Еліаде (2 год.). Циклічність міфопоетичної наратології. Категорії сакрального і профанного у релігійній свідомості. Міф як невід’ємний структурний компонент реальності культури. Релігія і міф. Космогонічні міфи (погляд М. Еліаде). Специфіка деміфологізаційних процесів. Символіка води, землі, рослинності в інтерпретації вченого. Землеробство та родючість у міфологічній системі. Священний час (одвічне повторення) і простір (храм, палац, “центр світу”). Антологія М. Еліаде “Священні тексти народів світу”.	лекція	<i>Еліаде М. Священне і мирське. Міфи, сновидіння і містерії. Мефістофель і андрогін. Окультизм, ворожбитство та культурні уподобання /пер. Г. Кьорян, В. Сахна). Київ: Основи, 2001. 592 с.</i> <i>Еліаде М. Трактат з історії релігій/ пер. з фр. Олексія Панича. Київ: Дух і Літера, 2016. 520 с.</i> <i>Eliade Mircea. Essential Sacred Writings From Around the World: A Thematic Sourcebook on the History of Religions. Published by Borgo Press, 1992. 645 p.</i> <i>Eliade Mircea. The Forge and the Crucible. Chicago: Published by University of Chicago Press, 1979. 238 p.</i>	Проблема взаємозв’язку у міфу й релігії; сакральне й профанне (4 год.)	5 тиждень
6 т. 2 год.	Тема 3. Міфо-онтологічна концепція фольклору у теоретичному доробку Мірчі Еліаде (2 год.). 1. Мірча Еліаде та його вчення про сакральне (“ієрофанія”) та профанне. 2. Космогонічні міфи в інтерпретації М. Еліаде. 3. Символіка води та землі крізь призму ідей М. Еліаде.	Практичне заняття	<i>Еліаде М. Священне і мирське. Міфи, сновидіння і містерії. Мефістофель і андрогін. Окультизм, ворожбитство та культурні уподобання /пер. Г. Кьорян, В. Сахна). Київ: Основи, 2001. 592 с.</i>	Проблема взаємозв’язку у міфу й релігії; сакральне й профанне (3 год.)	6 тиждень

	4. Проблема священного часу й простору. Міфи про одвічне повторення.		<p><i>Eliade M.</i> Трактат з історії релігій/ пер. з фр. Олексія Панича. Київ: Дух і Літера, 2016. 520 с.</p> <p><i>Eliade Mircea.</i> Essential Sacred Writings From Around the World: A Thematic Sourcebook on the History of Religions. Published by Borgo Press, 1992. 645 p.</p> <p><i>Eliade Mircea.</i> The Forge and the Crucible. Chicago: Published by University of Chicago Press, 1979. 238 p.</p>		
7 т. 2 год.	<p>Тема 4. Теорія архетипів К. Г. Юнга (2 год.).</p> <p>К.-Г. Юнг і питання перегляду концепцій психоаналізу З. Фрейда. Вчення Юнга про архетипи як носії колективної підсвідомості. Поняття індивідуалізації та сутність архетипів колективного безсвідомого («Самість, Тінь, Аніма, Анімус, архетип Матері»), які об'єктивуються передусім у міфах та казках.</p>	лекція	<p><i>Тиховська О. М.</i> Магія та міфологія в українському фольклорі Закарпаття: етнопсихологічний аспект. Ужгород: РІК-У, 2021. 512 с.</p> <p><i>Тиховська О. М.</i> Українська народна чарівна казка: психоаналітичний аспект. Ужгород: Гражда, 2011. 256 с.</p> <p><i>Юнг Карл Густав.</i> Архетипи і колективне несвідоме. Львів: Астролябія, 2018. 608 с.</p> <p><i>Юнг Карл Густав.</i> Психологічні типи. Львів: Астролябія, 2010. 692 с.</p> <p><i>Юнг Карл Густав.</i> Аіон: Нариси щодо символіки самості. Львів: Астролябія, 2019. 432 с.</p>	Проблема архетипів у сучасній науковій літературі (4 год.)	7 тиждень
8 т. 2 год.	<p>Тема 4. Теорія архетипів К. Г. Юнга (2 год.).</p> <p>1. Аналітична психологія К. Г. Юнга як розвиток ідей міфологічної школи.</p> <p>2. Поняття та сутність архетипу й колективного безсвідомого. Індивідуалізація.</p> <p>3. Архетип Великої Матері та її складові. Комплекс матері: у сина; у доньки. Архетип дитини.</p> <p>4. Використання ідей К. Г. Юнга в українській фольклористиці.</p>	Практичне заняття	<p><i>Тиховська О. М.</i> Магія та міфологія в українському фольклорі Закарпаття: етнопсихологічний аспект. Ужгород: РІК-У, 2021. 512 с.</p> <p><i>Тиховська О. М.</i> Українська народна чарівна казка: психоаналітичний аспект. Ужгород: Гражда, 2011. 256 с.</p>	К.-Г. Юнг і сучасна українська фольклористика (3 год.)	8 тиждень
9 т. 2 год.	<p>Тема 5. Нортрон Фрай та його теорія міфів у світлі архетипного аналізу (2 год.).</p> <p>За Н. Фраєм, міф весни – комедія; міф літа – романс; міф осені – трагедія та міф зими – іронія й сатира. Архетипна критика Н. Фрая як шлях до структуралізму. Праця</p>	лекція	<p><i>Фрай Нортрон.</i> Великий код: Біблія і література / з англійської переклала Ірина Старовойт. Львів: Літопис, 2010. 362 с.</p> <p><i>Фрай Нортрон.</i> Архетипний аналіз:</p>	Біблія і міф (4 год.)	9 тиждень

	Н. Фрая про Біблію та літературу і її значення для розвитку суджень та спостережень Джеймса Фрезера, висловлених у працях «Фольклор у Старому Заповіті» та «Золота вітка».		теорія мітів // Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. 2-е вид., доп./ За ред. М. Зубрицької. Львів: Літопис, 2001. С. 142–172.		
10 т. 2 год.	Тема 5. Нортроп Фрай та його теорія міфів у світлі архетипного аналізу. 1. Календарний міф в осмисленні Нортропа Фрая. 2. Ідеї структуралізму у наукових працях Н. Фрая. 3. Праця Н. Фрая про Біблію та літературу у зіставленні із працями Джеймса Фрезера («Фольклор у Ветхому Завіті») 4. Біблія і міф. Міфи чи наративи: міфи-історії та доведення.	Практич не заняття	<i>Фрай Нортроп.</i> Великий код: Біблія і література / з англійської переклала Ірина Старовойт. Львів: Літопис, 2010. 362 с. <i>Фрай Нортроп.</i> Архетипний аналіз: теорія мітів // Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. 2-е вид., доп./ За ред. М. Зубрицької. Львів: Літопис, 2001. С. 142–172.	Біблія і міф (3 год.)	10 тиждень
11 т. 2 год.	Тема 6. Структуралізм. (2 год.). К. Леві-Строс та його «Структурна антропологія». Концепції К. Леві-Строса та розвиток етнологічних досліджень. Етнологія та психологія у розумінні К. Леві-Строса. Вчення про структуру як наявність «істотних, стійких відношень між різними складниками та цілісним утворенням і між цими складниками зокрема» (Ю. Ковалів). Проблема цілісного структурно-системного підходу до поняття міфологічного.	лекція	<i>Леві-Строс К.</i> Структурна антропологія / Пер. з французької Зоя Борисюк. Київ: Вид-во Соломії Павличко «Основи», 1997. 387 с. <i>Леві-Строс К.</i> Первісне мислення. Київ: Український центр духовної культури, 2000. 324 с. <i>Дерріда Ж.</i> Структура, знак і гра у дискурсі гуманітарних наук // Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. 2-е вид., доп./ за ред. М. Зубрицької. Львів: Літопис, 2001. С. 617–638.	Структуралізм: його поняття і категорії (4 год.)	11 тиждень
12 т. 2 год.	Тема 6. Структуралізм. (2 год.). 1. Клод Леві-Строс та його шлях у науку. 2. Поняття етнографії та історії, етнології та соціології у дискурсі К. Леві-Строса. 3. Схема міфу та питання бінарних опозицій. 4. Наукове новаторство К. Леві-Строса – перехід від символічної теорії міфу до структурної схеми аналізу міфу як елементу семіотичної системи.	Практич не заняття	<i>Леві-Строс К.</i> Структурна антропологія / Пер. з французької Зоя Борисюк. Київ: Вид-во Соломії Павличко «Основи», 1997. 387 с. <i>Леві-Строс К.</i> Первісне мислення. Київ: Український центр духовної культури, 2000. 324 с. <i>Дерріда Ж.</i> Структура, знак і гра у дискурсі гуманітарних наук // Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. 2-е вид., доп./ за ред. М.	Структуралізм в науковому дискурсі української фольклористики (4 год.)	12 тиждень

			Зубрицької. Львів: Літопис, 2001. С. 617–638.		
13 т. 2 год.	Тема 7. Структуралізм (2 год.). Основні поняття і терміни структуралізму: <i>знак, означник та означуване, код. Текст і твір</i> у структуралізмі. Історія виникнення і поширення структуралізму. Основні поняття структурної поетики: а) категорії предмета структурного аналізу; б) категорії процесу структурного аналізу та в) категорії системи структурного аналізу. Постструктуралістська поетика – «галузь критичного дослідження, що описує, як літературні теорії дають собі раду з явищами, що їх вони намагаються описати» (Еймір Сограварді). Постструктуралізм та постмодернізм і сучасна фольклористика.	лекція	<i>Леві-Строс К.</i> Структурна антропологія / Пер. з французької Зоя Борисюк. Київ: Вид-во Соломії Павличко «Основи», 1997. 387 с. <i>Леві-Строс К.</i> Первісне мислення. Київ: Український центр духовної культури, 2000. 324 с. <i>Дерріда Ж.</i> Структура, знак і гра у дискурсі гуманітарних наук // Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. 2-е вид., доп./ за ред. М. Зубрицької. Львів: Літопис, 2001. С. 617–638.	Структурний аналіз фольклорних творів (4 год.)	13 тиждень
14 т. 2 год.	Тема 7. Структуралізм. (2 год.). 1. Характеристика основних понять і термінів структуралізму. 2. Особливості структурного аналізу фольклорного твору. 3. Постструктуралізм та постмодернізм і сучасна фольклористика. 4. Інтертекстуальність як «прочитання одного тексту супроти іншого» (Девід Кліпінгер).	Практичне заняття	<i>Леві-Строс К.</i> Структурна антропологія / Пер. з французької Зоя Борисюк. Київ: Вид-во Соломії Павличко «Основи», 1997. 387 с. <i>Леві-Строс К.</i> Первісне мислення. Київ: Український центр духовної культури, 2000. 324 с. <i>Дерріда Ж.</i> Структура, знак і гра у дискурсі гуманітарних наук // Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. 2-е вид., доп./ за ред. М. Зубрицької. Львів: Літопис, 2001. С. 617–638.	Постструктуралізм і сучасна фольклористика (4 год.)	14 тиждень
15 т. 2 год.	Тема 8. Віктор Давидюк та його концепції історичного розвитку фольклору. Тенденції сучасної української фольклористики (2 год.). Питання походження та розвитку фольклору: палеоліт, мезоліт, неоліт, енеоліт (трипільська культура); фольклор епохи бронзи та доби раннього заліза. Погляди вченого на особливості найдавніших вірувань українців, обрядовий фольклор, народну драму, казкову й неказкову прозу.	лекція	<i>Давидюк В.</i> Вибрані лекції з українського фольклору (в авторському дискурсі). Луцьк: ВАТ «Волинська обласна друкарня», 2009. 436 с. <i>Давидюк В.</i> Первісна міфологія українського фольклору. Луцьк: Вежа, 1997. 296 с. <i>Росовецький С.</i> Український фольклор у теоретичному висвітленні. Київ:	Дискусійні питання історії фольклору (4 год.)	15 тиждень

	Праця Марини Гримич про українців Бразилії – приклад комплексної культурологічної студії. Перспективи розвитку української фольклористики.		Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка, 2008. 623 с. <i>Гримич М.</i> Життя під піньорами. Культурний ландшафт українських поселень у Бразилії. Київ: Дуліби, 2016. 704 с.		
16 т. 2 год.	Тема 8. Віктор Давидюк та його концепції історичного розвитку фольклору. Тенденції сучасної української фольклористики (2 год.). 1. Історія фольклору – концепція Віктора Давидюка. 2. Міф і календарно-обрядовий фольклор у науковому дискурсі В. Давидюка. 3. Праця Марини Гримич про українців Бразилії як приклад комплексного дослідження культури аграрних міграцій. 4. Фольклористика як перспективна галузь української гуманітаристики.	Практичне заняття	<i>Давидюк В.</i> Вибрані лекції з українського фольклору (в авторському дискурсі). Луцьк: ВАТ «Волинська обласна друкарня», 2009. 436 с. <i>Давидюк В.</i> Первісна міфологія українського фольклору. Луцьк: Вежа, 1997. 296 с. <i>Росовецький С.</i> Український фольклор у теоретичному висвітленні. Київ: Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка, 2008. 623 с. <i>Ivaszkiv V.</i> Ukrainiskie literaturoznawstwo i folklorystyka dziś. Tendencje i perspektywy // Lublin. Kultura i społeczeństwo / Dwumiesięcznik Środowisk Twórczych. 2017. № 5(82). Wrzesień-październik. S. 64–67. <i>Гримич М.</i> Життя під піньорами. Культурний ландшафт українських поселень у Бразилії. Київ: Дуліби, 2016. 704 с.	Традиції Етнографічної комісії НТШ і сучасна фольклористика (3 год.)	16 тиждень
	Модульний контроль (у формі домашнього наукового есе)				